

Nieuwsbrief PFR Updates

Nummer 13, 2023

Redactie: W.M. Schrama, L. Hu, M. Jonker, M. van der Leeden en J. Tigchelaar.

INHOUDSOPGAVE

Europees Hof voor de Rechten van de Mens

[Europees Hof voor de Rechten van de Mens, ECLI:CE:ECHR:2023:0523JUD002008119](#) 23-05-2023

Hoge Raad

[Hoge Raad, ECLI:NL:HR:2023:932](#) 16-06-2023

[Parket bij de Hoge Raad, ECLI:NL:PHR:2023:542](#) 26-05-2023

[Parket bij de Hoge Raad, ECLI:NL:PHR:2023:481](#) 12-05-2023

[Parket bij de Hoge Raad, ECLI:NL:PHR:2023:312](#) 10-03-2023

Hof

[Gerechtshof 's-Hertogenbosch, ECLI:NL:GHSHE:2023:1882](#) 08-06-2023

[Gerechtshof Amsterdam, ECLI:NL:GHAMS:2023:1214](#) 30-05-2023

Rechtbank

[Rechtbank Zeeland-West-Brabant, ECLI:NL:RBZWB:2023:3789](#) 31-05-2023

[Rechtbank Den Haag, ECLI:NL:RBDHA:2023:8014](#) 31-05-2023

[Rechtbank Noord-Nederland, ECLI:NL:RBNNE:2023:2372](#) 01-05-2023

RECHTSPRAAK

Afwikkeling (en uitleg) van huwelijkse voorwaarden: oordeel van het hof ontoereikend gemotiveerd met betrekking tot de pas in hoger beroep aangevoerde essentiële stelling van de man. Klacht met betrekking tot afwijzing van het bewijsaanbod kan niet tot cassatie leiden omdat het berust op een onjuiste lezing van de bestreden beschikking. Overige klachten met betrekking tot vervangende toestemming verhuizing kunnen niet tot cassatie leiden (art. 81 lid 1 RO).

Feiten en omstandigheden

De man en de vrouw zijn op 13 juni 2013 met elkaar gehuwd na het maken van huwelijkse voorwaarden. Het huwelijk van partijen is op 16 augustus 2021 ontbonden door inschrijving van de echtscheidingsbeschikking in de registers van de burgerlijke stand.

Artikel 14 van de huwelijkse voorwaarden luidt als volgt (voor zover relevant):

‘Vergoeding bij ontbinding van het huwelijk door echtscheiding

Artikel 14

1. Indien het huwelijk wordt ontbonden door echtscheiding zal de comparant sub 1 een bedrag groot drie duizend euro (€ 3.000,00) vergoeden aan de comparant sub 2 voor elk kalenderjaar dat het huwelijk heeft geduurd. Een gedeelte van een jaar wordt hierbij voor een heel jaar gerekend. Het voormelde bedrag zal maximaal dertig duizend euro (€ 30.000,-) bedragen.

2. Indien de comparant sub 1 kan aantonen dat hij in een bepaald kalenderjaar, gedurende de eerste tien jaren van het huwelijk, minder inkomen of winst heeft genoten dan het in lid 1 vermelde bedrag, vervalt voor dat jaar het te vergoeden bedrag. De voormelde vergoeding per jaar kan om deze reden voor maximaal drie jaren komen te vervallen.

3. [...]

4. [...].’

Voor zover in cassatie van belang verzoekt de vrouw in eerste aanleg om ten aanzien van de afwikkeling van de huwelijkse voorwaarden te bepalen dat de man aan haar een bedrag dient te bepalen van € 24.000 indien het huwelijk in 2020 wordt ontbonden en € 27.000 indien het huwelijk in 2021 wordt ontbonden. De rechtbank heeft bepaald dat de man een bedrag van € 27.000 zal voldoen in 27 maandelijkse termijnen. Het hof heeft ten aanzien hiervan de beschikking van de rechtbank bekrachtigd. Daartoe heeft het hof overwogen:

‘5.20. De man stelt dat partijen destijds bij de notaris zijn overeengekomen dat de eventueel verschuldigde vergoeding aan de vrouw enkel ziet op winst die hij al dan niet met zijn boerenbedrijf behaalt en dat zijn pachtinkomsten hier dus buiten beschouwing dienen te worden gehouden. De man biedt aan om de notaris op te roepen als getuige. Verder stelt de man, anders dan waar de rechtbank vanuit is gegaan, dat in lid 2 van artikel 14 met “het in lid 1 vermelde bedrag” wordt bedoeld op het bedrag van € 30.000,- in lid 1 in plaats van de op de in lid 1 genoemde € 3.000,-. Tot slot meent de man dat het niet redelijk en billijk is dat de rechtbank de datum van ontbinding van het huwelijk door echtscheiding heeft gehanteerd als datum tot wanneer een vergoeding moet worden voldaan. Partijen waren feitelijk al in april 2020 uit elkaar.

5.21. De vrouw is het eens met de overwegingen en de beslissing van de rechtbank.

5.22. Het hof acht zich voldoende geïnformeerd op dit punt van de afwikkeling van de huwelijkse voorwaarden. Het hof heeft geen twijfel over de bedoeling van artikel 14 van de huwelijkse voorwaarden en het oproepen van een getuige acht het hof dan ook niet ter zake dienend. In hetgeen de man heeft aangevoerd, ziet het hof geen aanwijzing dat de huwelijkse voorwaarden mogelijk anders moeten worden uitgelegd, dan dat de rechtbank heeft gedaan. Het hof neemt de overwegingen van de rechtbank dan ook over en maakt ze tot de zijne.’

Beoordeling en motivering

De Hoge Raad begint met onderdeel 2 van het middel. Het onderdeel klaagt dat het hof in rechtsoverweging 5.22 niet, althans onvoldoende ingaat op de pas in hoger beroep aangevoerde essentiële stelling van de man dat met de woorden ‘het in lid 1 vermelde bedrag’ in artikel 14 lid 2 van de huwelijkse voorwaarden niet het bedrag van € 3.000 wordt bedoeld maar het bedrag van € 30.000. De rechtbank heeft op deze stelling immers niet kunnen ingaan.

Deze klacht slaagt. In eerste aanleg zijn partijen en de rechtbank ervan uitgegaan dat met ‘het in lid 1 vermelde bedrag’ het bedrag van € 3.000 wordt bedoeld. De man heeft in hoger beroep

zijn standpunt gewijzigd en gemotiveerd gesteld dat met deze zinsnede wordt bedoeld het bedrag van € 30.000. Het hof heeft deze stelling onder ogen gezien (r.o. 5.20) en haar verworpen op de grond dat het hof geen aanwijzing ziet om de huwelijkse voorwaarden anders uit te leggen dan de rechtbank heeft gedaan en de overwegingen van de rechtbank dan ook overneemt en tot de zijne maakt (r.o. 5.22). Aldus heeft het hof zijn oordeel ontoereikend gemotiveerd, nu de rechtbank deze stelling van de man niet in haar oordeelsvorming heeft kunnen betrekken en uit de tekst van de huwelijkse voorwaarden niet zonder meer volgt dat met het bedrag waarnaar in artikel 14 lid 2 wordt verwezen, het bedrag van € 3.000 is bedoeld.

Het onderdeel klaagt voorts dat het oordeel van het hof om het bewijsaanbod van de man – om de notaris op te roepen als getuige – af te wijzen omdat het niet ter zake dienend is, ‘in dit verband dan ook’ onjuist of onbegrijpelijk is bij gebrek aan verdere motivering. Deze klacht miskent dat het bewijsaanbod van de man geen betrekking had op de vraag welk bedrag wordt bedoeld in artikel 14 lid 2 van de huwelijkse voorwaarden, maar op de vraag of voor de in artikel 14 van de huwelijkse voorwaarden bedoelde vergoeding alleen de winst van het boerenbedrijf van belang is of ook de pachtinkomsten (zie ook r.o. 5.20 van de bestreden beschikking). Deze klacht kan dus niet tot cassatie leiden omdat zij berust op een onjuiste lezing van de bestreden beschikking. Voor het overige behoeft onderdeel 2 geen behandeling.

De overige klachten van het middel kunnen niet tot cassatie leiden. De Hoge Raad hoeft niet te motiveren waarom hij tot dit oordeel is gekomen (zie artikel 81 lid 1 RO).

Conclusie

De Hoge Raad vernietigt de beschikking van het gerechtshof Den Haag van 25 mei 2022 en verwijst het geding naar het gerechtshof Amsterdam ter verdere behandeling en beslissing.

Instantie: Hoge Raad

Datum uitspraak: 16-06-2023

ECLI: ECLI:NL:HR:2023:932

Zaaknummer: 22/03170

Rechters: M.V. Polak, C.H. Sieburgh en S.J. Schaafsma

Advocaten: N.C. van Steijn

Wetsartikelen:

RECHTSPRAAK

***Beoordelingsmaatstaf vervangende toestemming verhuizing.
Afwikkeling (en uitleg) van huwelijkse voorwaarden: is de afwijzing
van het bewijsaanbod van de man omdat het niet ter zake dienend is,
onjuist dan wel bij gebrek aan nadere motivering onbegrijpelijk?***

Feiten en omstandigheden

De man en de vrouw zijn op 13 juni 2013 met elkaar gehuwd na het maken van huwelijkse voorwaarden. Uit het huwelijk is de minderjarige geboren in 2013 en de ouders oefenen gezamenlijk het gezag uit over de minderjarige. De vrouw is met de minderjarige verhuisd zonder toestemming van de man te hebben gekregen. De rechtbank heeft geen vervangende toestemming voor de verhuizing verleend. In hoger beroep heeft het hof wel de toestemming verleend. In cassatie gaat de zaak over de vervangende toestemming voor verhuizing gegeven door het hof aan de vrouw en over de afwikkeling van de huwelijkse voorwaarden en de uitleg van een van die voorwaarden. Meer specifiek, zou het hof volgens de man onder meer een essentiële stelling hebben gepasseerd en zijn bewijsaanbod ten onrechte hebben afgewezen.

Bespreking van het cassatiemiddel

Het cassatiemiddel bestrijkt twee onderdelen en valt uiteen in verschillende klachten. Het eerste onderdeel betreft de beoordeling en toewijzing van het verzoek van de vrouw tot vervangende toestemming voor de verhuizing met de minderjarige en het tweede onderdeel betreft de afwikkeling (en uitleg) van de huwelijkse voorwaarden.

Het eerste onderdeel: de verhuizing

Het eerste onderdeel is gericht tegen de rechtsoverwegingen 5.7 tot en met 5.11 over de hoofdverblijfplaats van de minderjarige en de verhuizing. Dit onderdeel bestaat uit drie klachten:

Dat het hof buiten de rechtsstrijd is getreden door het verhuisverzoek van de vrouw aan de hand van een eigen grondslag en afweging te beoordelen en niet aan de hand van de criteria

uit de beschikking van de Hoge Raad van 25 april 2008, ECLI:NL:HR:2008:BC5901 (hierna: *Zwitserse verhuizing*), zoals de rechtbank had gedaan en waarover in hoger beroep door partijen niet is geklaagd.

Dat de door het hof toegepaste maatstaf onjuist is en het hof had moeten aansluiten bij de criteria uit de *Zwitserse verhuizing* en rekening had moeten houden met alle omstandigheden van het geval, hetgeen ook uit artikel 8 EVRM volgt.

Een motiveringsklacht tegen het oordeel van het hof dat terugverhuizing voor de minderjarige (thans) te ingrijpend is en niet in haar belang.

De advocaat-generaal schetst eerst het juridisch kader bij verhuisproblematiek indien er sprake is van gezamenlijk gezag en meer specifiek in het licht van de situatie dat sprake is van een eenzijdige verhuizing. Deze geschillen kunnen via de geschillenregeling ex artikel 1:253a BW aan de rechter worden voorgelegd. Ook kan op deze grond om bepaling of wijziging van de hoofdverblijfplaats van de minderjarige worden verzocht. Ingevolge artikel 1:253a BW neemt de rechtbank een zodanige beslissing als haar in het belang van het kind wenselijk voorkomt. De rechter is daarbij niet gebonden aan de wensen van de ouders en is ook niet gebonden aan de grenzen van de rechtsstrijd. Een verhuizing kan inbreuk maken op het recht van het kind op gelijkwaardig ouderschap (artikel 1:247 lid 4 BW). Dit verplicht echter niet tot een gelijke verdeling van de tijd die het kind bij elke ouder doorbrengt. Het recht op gelijkwaardig ouderschap staat een verhuizing bovendien niet per definitie in de weg.

Voor de rechterlijke beoordeling van verhuisproblematiek, geldt de *Zwitserse verhuizing* als standaardbeschikking. Hierin besliste de Hoge Raad dat alle omstandigheden van het geval van belang zijn bij de beoordeling en dat niet uitsluitend de belangen van het kind in acht moeten worden genomen. Er moet in deze zaken dus een belangenafweging worden gemaakt. De Hoge Raad geeft in de *Zwitserse verhuizing* echter geen inzicht in de vraag welke specifieke omstandigheden daarbij van belang zijn en welke omstandigheden in zaken over verhuisproblematiek in ieder geval in de afweging betrokken moeten worden. Nadien heeft de Hoge Raad wel meer richting gegeven. In de rechtspraak wordt gebruik gemaakt van een lijst met opsommingen van concrete factoren die rechters in de beoordeling van verhuisproblematiek onder meer zouden moeten betrekken. Deze lijst geeft richting in het duiden van de relevante omstandigheden van het geval, maar de opsomming is niet uitputtend en ook niet bindend.

Volgens de advocaat-generaal mist de eerste klacht feitelijke grondslag. In de beoordeling van het geschil wijkt het hof namelijk niet af van hetgeen uit de *Zwitserse verhuizing* volgt, uit de bestreden beschikking volgt immers dat het hof rekening houdt met de belangen van de vrouw en de man naast het belang van het kind dat in de beoordeling vooropstaat. Het hof maakt een eigen afweging van de relevante omstandigheden van het geval ter beoordeling van de

verzoeken betreffende de verhuizing en verblijfplaats van de minderjarige, en moet dat ook doen. Daarbij is het hof niet gebonden aan de omstandigheden die de feitenrechter in eerste aanleg in zijn beoordeling heeft betrokken noch is hij in zijn beoordeling daartoe beperkt. Het hof treedt dan ook niet buiten de grenzen van de rechtsstrijd. Volgens de advocaat-generaal faalt ook de tweede klacht. Het hof heeft in overeenstemming met het recht een belangenafweging heeft gemaakt waarin het de belangen van de vrouw, de man en de minderjarige heeft betrokken en waarin het de belangen van de minderjarige centraal heeft gesteld. De motiveringsklacht treft evenmin doel, het hof geeft namelijk aan waarom het meer gewicht toekent aan het belang van de minderjarige bij continuering van de huidige situatie dan bij haar belang bij terugverhuizing.

Het tweede onderdeel: de afwikkeling (en uitleg) van de huwelijkse voorwaarden

Het tweede onderdeel gaat over de afwikkeling van de huwelijkse voorwaarden en heeft specifiek betrekking op het oordeel van het hof over de uitleg van artikel 14 van de huwelijkse voorwaarden van partijen.

Het onderdeel omvat meerdere klachten en komt op tegen rechtsoverweging 5.22, waarin het hof het bewijsaanbod van de man afwijst en geen aanwijzing ziet dat de huwelijkse voorwaarden mogelijk anders moeten worden uitgelegd, dan dat de rechtbank heeft gedaan.

Een klacht luidt dat de afwijzing van het bewijsaanbod van de man – namelijk verhoor van de op te roepen notaris als getuige – omdat het niet ter zake dienend is, onjuist is dan wel bij gebrek aan nadere motivering onbegrijpelijk.

Volgens de advocaat-generaal slaagt deze klacht. Op grond van artikel 284 lid 1 Rv, dat op grond van artikel 362 Rv ook in hoger beroep van toepassing is, gelden de bepalingen van bewijsrecht ook in verzoekschriftprocedures, tenzij de aard van de zaak zich hiertegen verzet. Met betrekking tot het bewijsaanbod geldt overeenkomstig artikel 166 Rv dat indien bewijs door getuigen bij de wet is toegelaten, de rechter een getuigenverhoor zo vaak beveelt als een van de partijen het verzoekt en de door haar te bewijzen aangeboden feiten betwist zijn en tot de beslissing van de zaak kunnen leiden. Het bewijsaanbod moet aldus specifiek en ter zake dienend zijn. De rechter moet het passeren van een bewijsaanbod motiveren. Daarbij geldt dat de rechter een bewijsaanbod dat voldoet aan de eisen van artikel 166 Rv niet mag afwijzen op grond van een prognose over het resultaat van de aangeboden bewijslevering.

Uit de bestreden beschikking volgt dat het hof het bewijsaanbod van de man afwijst onder de redengeving dat het bewijsaanbod niet ter zake dienend is, omdat het hof niet twijfelt aan de bedoeling van artikel 14 van de huwelijkse voorwaarden en zich ter zake de afwikkeling van de huwelijkse voorwaarden voldoende voorgelicht acht. Het bewijsaanbod heeft echter

betrekking op de uitleg van artikel 14 en is daarom relevant voor de beoordeling van zijn stelling en het geschil dat daarover gaat. Het oordeel van het hof dat het bewijsaanbod niet ter zake dienend is, is daarom zonder nadere motivering onbegrijpelijk en daarom onvoldoende gemotiveerd. Dat het hof overweegt niet te twijfelen aan de bedoeling van partijen ter zake artikel 14 doet daar niet aan af, aangezien dat én los staat van de vraag of het bewijsaanbod ter zake dienend is én bovendien lijkt uit te gaan van een verboden prognose ten aanzien van het bewijsaanbod. Het hof lijkt namelijk te impliceren dat omdat het reeds overtuigd is van de bedoeling van artikel 14, bewijslevering hem niet op andere gedachten zal kunnen brengen en dat mag niet.

Het onderdeel is ook onbegrijpelijk omdat het hof niet, althans onvoldoende ingaat op een essentiële stelling van de man over de uitleg van artikel 14 uit de huwelijkse voorwaarden van partijen en welke stelling de man pas in hoger beroep heeft ingenomen. Volgens de man zouden partijen met de zinsnede 'het in lid 1 vermelde bedrag' in het tweede lid van artikel 14 niet het bedrag van € 3.000 hebben bedoeld maar het bedrag van € 30.000. Uit de bestreden beschikking blijkt expliciet dat het hof deze in hoger beroep aangevoerde stelling van de man in zijn beoordeling heeft meegenomen. Het hof is dan ook niet voorbijgegaan aan de stelling van de man, maar heeft de man niet in zijn stelling gevolgd. De vraag rijst wel of de motivering voldoende begrijpelijk is ten aanzien van de beslissing dat het hof aansluit bij het bedrag van € 3.000, zoals de rechtbank had gedaan. Vooral nu partijen daarover pas in hoger beroep in geschil zijn geraakt.

Omdat de vorige klacht slaagt, kan volgens de advocaat-generaal de behandeling van de klacht met betrekking tot het Haviltex-criterium achterwege blijven.

Conclusie van de advocaat-generaal

De conclusie strekt tot vernietiging van de beschikking van het hof Den Haag van 25 mei 2022 en tot verwijzing.

Instantie: Parket bij de Hoge Raad

Datum uitspraak: 10-03-2023

ECLI: ECLI:NL:PHR:2023:312

Zaaknummer: 22/03170

Wetsartikelen:

RECHTSPRAAK

De bijzondere curator is, met uitsluiting van andere wettelijke vertegenwoordigers, bevoegd tot vertegenwoordiging van een minderjarige in een verzoek tot ontkenning van het moederschap van de meemoeder. Analoge toepassing van arrest Hoge Raad 31 oktober 2003, ECLI:NL:HR:2003:AJ3261 (ontkenning vaderschap) waarbij een bijzondere curator van een zeer jong kind moet afwegen of de beslissing moet worden uitgesteld tot het moment dat het kind zelf zich daarover een weloverwogen oordeel kan vormen. Gegrondverklaring van ontkenning moederschap.

Feiten en omstandigheden

De geboortemoeder A en de meemoeder B zijn gehuwd geweest. Tijdens hun huwelijk is de minderjarige uit A geboren. De minderjarige is – met instemming van B – verwekt door middel van kunstmatige bevruchting van een anonieme donor. De procedure is ingeleid met het verzoekschrift van de minderjarige, vertegenwoordigd door partijen, zijn moeders A en B. Het verzoekschrift betreft de ontkenning van het moederschap van B. De rechtbank heeft vervolgens een bijzondere curator benoemd die de één jaar oude minderjarige vertegenwoordigt en die eveneens verzoekt om het moederschap van B te ontkennen.

B is niet de biologische moeder van het kind. Zij heeft ter zitting en aan de bijzondere curator duidelijk en herhaaldelijk aangegeven dat zij niets meer met de minderjarige en met A te maken wil hebben. Er is geen contact meer tussen partijen en tussen B en de minderjarige. De bijzondere curator, de Raad voor de Kinderbescherming (de raad) en beide moeders hebben niet de verwachting dat B in de toekomst invulling aan het ouderschap zal geven. Hierdoor bestaat, volgens de bijzondere curator en de raad, een aanzienlijk risico dat de minderjarige wordt belemmerd in zijn evenwichtige, sociaalpsychologische en emotionele ontwikkeling, wanneer het juridisch ouderschap van B in stand wordt gelaten.

Beoordeling en motivering

De rechtbank oordeelt dat partijen niet bevoegd zijn om het verzoek tot ontkenning van het moederschap van B op grond van artikel 1:202a lid 1 onder c BW namens de minderjarige te doen. Volgens de rechtbank volgt uit artikel 1:212 BW dat een minderjarig kind in afstammingszaken enkel mag worden vertegenwoordigd door een bijzondere curator en daarmee niet door andere wettelijke vertegenwoordiger(s). In deze zaken kunnen de belangen van het minderjarige kind immers strijdig zijn met de belangen van zijn wettelijke vertegenwoordigers. De bijzondere curator moet daarbij zelfstandig toetsen of het indienen van een verzoek tot ontkenning van het moederschap van de meemoeder ook in het belang van de minderjarige is.

Uit jurisprudentie van de Hoge Raad van 31 oktober 2003, ECLI:NL:HR:2003:AJ3261, inzake een verzoek gegrondverklaring van de ontkenning van het vaderschap ex artikel 1:200 BW, blijkt dat ook een zeer jong kind bij een dergelijk verzoek kan worden vertegenwoordigd door een bijzondere curator. Gezien de vergelijkbare gevolgen van ontkenning van het vaderschap en ontkenning van het moederschap – namelijk het doorsnijden van de band met een juridische ouder – zal de rechtbank de bovenstaande uitspraak in casu analoog toepassen. Uit de uitspraak van de Hoge Raad blijkt dat de bijzondere curator een afweging dient te maken of het belang van het kind niet vergt dat de beslissing wordt uitgesteld tot het moment dat het kind zelf zich daarover een weloverwogen oordeel kan vormen. Volgens de rechtbank heeft de bijzondere curator dit belang in het onderhavige geval voldoende afgewogen door gemotiveerd aan te geven dat het belang van de minderjarige vergt dat er reeds nu een beslissing over het verzoek tot ontkenning van het moederschap wordt genomen, omdat er anders een aanzienlijk risico bestaat dat de minderjarige in de toekomst te maken krijgt met afwijzing en teleurstelling en hierdoor beschadigd zal raken.

De rechtbank stelt voor haar beslissing voorop dat A en B door het bevruchtingstraject samen hebben gekozen voor een kind en daarmee ook voor de daarbij behorende verantwoordelijkheid. Zij kunnen zich hieraan, met name gelet op het belang van de minderjarige, niet zelf onttrekken. In dit geval is de rechtbank echter van oordeel dat het belang van de minderjarige wél vergt dat het moederschap van B wordt ontkend.

De rechtbank overweegt daartoe dat B niet de biologische moeder is van de minderjarige, zij geen enkele rol speelt bij zijn verzorging en opvoeding, zij deze rol ook nooit heeft gespeeld en er geen verwachting is dat zij ooit invulling zal en kan geven aan het ouderschap. B staat niet open voor contact met de minderjarige noch voor de beantwoording in de toekomst van eventuele vragen van de minderjarige over zijn verwekking (en de daarbij betrokken personen). Hierdoor bestaat een groot risico dat de minderjarige zich persoonlijk afgewezen zal voelen en hij hierdoor zowel psychisch als emotioneel beschadigd zal raken als zijn juridische band met B in stand wordt gelaten. De rechtbank overweegt bovendien dat –

hoewel onvoldoende voor ontkenning van het moederschap van B – het wel zeer aannemelijk is dat duidelijkheid over dit onderwerp bij A voor meer rust zal zorgen, wat ten goede zal komen aan de minderjarige. Ook is gebleken dat A een groot netwerk heeft en financieel onafhankelijk is. De rechtbank heeft er dan ook vertrouwen in dat A de verantwoordelijkheid voor de opvoeding en verzorging van de minderjarige kan dragen.

Verder heeft de rechtbank er vertrouwen in dat A de minderjarige – in het belang van zijn (identiteits)ontwikkeling – op een passende leeftijd en op een neutrale manier informeert over zijn verwekking en de betrokkenheid van B daarbij.

Conclusie

De rechtbank verklaart de geboortemoeder A en de meemoeder B niet-ontvankelijk in hun verzoek tot ontkenning van het moederschap van B. De rechtbank verklaart gegrond het verzoek van de bijzondere curator tot ontkenning van het moederschap van de meemoeder B over de minderjarige.

Instantie: Rechtbank Noord-Nederland

Datum uitspraak: 01-05-2023

ECLI: ECLI:NL:RBNNE:2023:2372

Zaaknummer: C/17/183648 / FA RK 22-532

Wetsartikelen:

RECHTSPRAAK

Verduistering van staat bij adoptie door babywissel. Doorhalen geboorteakte is in dit geval naar maatstaven van redelijkheid en billijkheid onaanvaardbaar. Verbetering van de geboorteakten van verzoekster en van haar kinderen. Geen reden voor proceskostenveroordeling van de ambtenaar van de burgerlijke stand.

Feiten en omstandigheden

De rechtbank heeft het verzoek tot verbetering van de geboortegegevens van een geadopteerd (inmiddels volwassen) kind vanwege een babywissel aangehouden, om de ambtenaar van de burgerlijke stand te vragen of, en zo ja welke, complicaties voor andere in de registers van de burgerlijke stand ten name van verzoekster opgenomen rechtsfeiten zich kunnen voordoen in geval van doorhaling van de geboorteakte en het opnieuw vaststellen van de geboortegegevens.

De ambtenaar stelt dat doorhaling van de geboorteakte van verzoekster gevolgen zal hebben voor de in de akten van de kinderen van verzoekster opgenomen personalia van de moeder. Ten aanzien van het inmiddels ontbonden geregistreerd partnerschap rijst de vraag of verzoekster als fysiek persoon die in de akte is vermeld nu wel het partnerschap is aangegaan en wat de gevolgen van de beslissing van de doorhaling van de geboorteakte van verzoekster met zich meebrengt.

In reactie op de brief van de ambtenaar stelt verzoekster dat zij met de procedure beoogt de onjuiste registratie van haar persoonsgegevens te herstellen. Om te voorkomen dat zij door een beslissing van de rechtbank met nieuwe problemen wordt geconfronteerd heeft zij onder meer aanvullend verzocht om ook vast te stellen dat haar inmiddels ontbonden partnerschap betrekking heeft op de fysieke persoon van verzoekster.

Verzoekster heeft verder verzocht de ambtenaar van de burgerlijke stand te veroordelen in de proceskosten. Zij voert daartoe aan dat de ambtenaar onderdeel is van de Nederlandse overheid, die op de hoogte was van de adoptiemisstanden, inclusief verduistering van staat, tussen Sri Lanka en Nederland. Zij vindt dat de ambtenaar aan deze misstanden heeft

meegewerkt door de geboorte- en adoptieakte van verzoekster in te schrijven.

Beoordeling en motivering

Het aanvullend verzoek met betrekking tot het inmiddels ontbonden geregistreerd partnerschap wijst de rechtbank af, omdat dit niet op de wet (Boek 1 BW) gegrond is. De rechtbank ziet ook geen andere wettelijke mogelijkheden om tot hetzelfde resultaat te komen.

Gezien het bepaalde in artikel 1:24 BW is in deze situatie verbetering van de geboorteakte in beginsel onmogelijk. Maar doorhaling van de geboorteakte van verzoekster leidt tot complicaties, die nu niet te overzien zijn. Daarom acht de rechtbank toepassing van het bepaalde in artikel 1:24 BW in dit bijzondere geval naar maatstaven van redelijkheid en billijkheid onaanvaardbaar. De rechtbank geeft dan ook geen last tot doorhaling, maar conform het oorspronkelijke verzoek van verzoekster, een last tot verbetering van de geboorteakte van verzoekster. Hiermee bewerkstelligt de rechtbank wat verzoekster met haar verzoek wil bereiken en voorkomt de rechtbank dat verzoekster in de toekomst geconfronteerd wordt met nieuwe problemen.

De rechtbank gelast ingevolge artikel 1:24 lid 1 BW ambtshalve dezelfde verbetering ten aanzien van de persoonsgegevens van de moeder in de geboorteakten van de twee minderjarige kinderen van verzoekster.

De rechtbank ziet geen reden om de ambtenaar van de burgerlijke stand te veroordelen tot de proceskosten. Eerst in dit geding, na het gemotiveerde betoog van verzoekster in combinatie met het DNA-onderzoek, was het mogelijk om vast te stellen dat verzoekster niet de persoon is die in de geboorteakte vermeld staat. Hoewel niet kan worden uitgesloten dat naast haar adoptieouders en de Stichting [x] die op de hoogte waren van de onjuiste gegevens, de Nederlandse Staat ook mogelijk kwalijk heeft gehandeld rond de adoptie van verzoekster, treft de ambtenaar van de burgerlijke stand geen verwijt met betrekking tot de registratie van verkeerde gegevens.

Conclusie

De rechtbank gelast verbetering van de geboorteakte van verzoekster, wijzigd de voornamen van verzoekster en gelast de verbetering van de gegevens van de moeder in de geboorteakten van de twee kinderen.

Instantie: Rechtbank Den Haag

Datum uitspraak: 31-05-2023

ECLI: ECLI:NL:RBDHA:2023:8014

Zaaknummer: C/09/609617 / FA RK 21-2111-4

Wetsartikelen:

RECHTSPRAAK

Verzoek tot nietigverklaring, dan wel vernietiging van levenstestament op grond van artikel 3:34 lid 1 BW jo. artikel 3:33 BW afgewezen, omdat eiser te weinig heeft aangevoerd om te oordelen dat moeder ten tijde van de ondertekening van het levenstestament wilsonbekwaam was.

Feiten en omstandigheden

Eiser, gedaagde sub 2 en gedaagde sub 3 zijn kinderen van de moeder en wijlen de vader. De moeder heeft op 5 juli 2018 een levenstestament getekend bij een notaris. Zij heeft daarin gedaagde sub 3 als algemeen gevolmachtigde aangewezen. Voor geneeskundige aangelegenheden zijn de drie kinderen tezamen gevolmachtigd. In het levenstestament is opgenomen dat de volmacht erop is gericht geen bewind, mentorschap of curatele aan te hoeven vragen. Indien dat wel noodzakelijk mocht blijken te zijn, heeft de moeder de uitdrukkelijke voorkeur uitgesproken om gedaagde sub 3 als bewindvoerder of curator te benoemen. Indien een mentor dient te worden benoemd, dienen de kinderen tezamen als mentor te worden benoemd. Op 31 juli 2018 is bij de moeder de diagnose Alzheimer vastgesteld. De rechtbank heeft de vorderingen van de eiser ten aanzien van de nietigheid, dan wel vernietiging van het levenstestament afgewezen.

Grieven

Eiser verzoekt het vonnis van de rechtbank te vernietigen en te bepalen dat het levenstestament van de moeder nietig is, dan wel om dit levenstestament te vernietigen.

Beoordeling en motivering

De grieven van de eiser komen erop neer dat de moeder op 5 juli 2018 en ten tijde van ondertekening van het levenstestament wilsonbekwaam was, omdat zij leed aan een geestelijke stoornis in de zin van artikel 3:34 BW. Om die reden is het levenstestament volgens eiser nietig dan wel dient het te worden vernietigd. Het hof overweegt dat het hier gaat om de vraag of de moeder ten tijde van het tekenen van het levenstestament wilsonbekwaam was.

Het hof gaat er net als de rechtbank vanuit dat medio 2018 bij de moeder sprake was van cognitieve stoornissen en een gevorderd dementiebeeld. Daarbij heeft volgens het hof te gelden dat dementie niet is gelijk te stellen aan wilsonbekwaamheid ten opzichte van alle rechtshandelingen.

De vraag of de moeder ten tijde van het tekenen van het levenstestament wilsonbekwaam was, moet worden beantwoord aan de maatstaf van artikel 3:34 lid 1 BW, dat volgt op artikel 3:33 BW dat bepaalt dat een rechtshandeling een met een verklaring overeenstemmende wil vereist. Artikel 3:34 lid 1 BW bepaalt dat indien iemand wiens geestvermogens blijvend of tijdelijk zijn gestoord iets verklaart, een met de verklaring overeenstemmende wil wordt geacht te ontbreken, indien de stoornis een redelijke waardering der bij de handeling betrokken belangen belette of de verklaring onder invloed van de stoornis is gedaan. Naar het oordeel van het hof heeft eiser onvoldoende onderbouwd dat de moeder ten tijde van het ondertekenen van haar levenstestament niet in staat was om haar wil te verklaren. De verklaringen van de twee deskundigen waarop eiser zich baseert, doen daar niet aan af nu die verklaringen dateren van na 5 juli 2018. Net als de rechtbank is het hof van oordeel dat in beginsel niet met terugwerkende kracht kan worden beoordeeld of iemand wilsbekwaam is. Dit zou anders kunnen zijn wanneer sprake is van relevante objectieve medische informatie die op de voorliggende periode ziet, maar daarvan is geen sprake. Bij de moeder is geen neurologisch of neuropsychologisch onderzoek uitgevoerd en heeft geen aanvullend (medisch) onderzoek, zoals een MRI-scan plaatsgevonden. Dit maakt dat geen sprake is van relevante objectieve medische informatie op grond waarvan zou kunnen worden geoordeeld dat de moeder op 5 juli 2018 wilsonbekwaam was. In genoemde stukken, zoals de CIZ-indicatie voor begeleid wonen, wordt ook niet als zodanig ingegaan op de wilsbekwaamheid van de moeder ten tijde van of in relatie tot het ondertekenen van het levenstestament. Ten aanzien van de wijze waarop het levenstestament tot stand is gekomen en de stelling van eiser dat de notaris alerter had moeten zijn op de wilsonbekwaamheid van de moeder en in haar beoordeling daarvan autonoom had moeten handelen, overweegt het hof het volgende. In de beslissing van de Kamer voor het notariaat in het ressort Amsterdam zijn de klachten van eiser ten aanzien van het handelen van de kandidaat-notaris ongegrond verklaard. Uit die beslissing volgt dat eiser niet aannemelijk heeft gemaakt dat de kandidaat-notaris zich niet met voldoende zorgvuldigheid zekerheid heeft verschaft over de wilsbekwaamheid van de moeder voor en ten tijde van het ondertekenen van het levenstestament. Overigens volgt uit de beslissing van de Kamer voor het notariaat ook dat het in het onderhavige geval ging om een eenvoudige, begrijpelijke en niet-ingrijpende beslissing die de moeder in het levenstestament wilde vastleggen: het geven van een algemene volmacht aan gedaagde sub 3, die al een deel van de administratie verzorgde, en het verlenen van een gezamenlijke zorgvolmacht aan de drie kinderen. Het hof overweegt dat dit oordeel aansluit bij de stelling

van de gedaagden dat het levenstestament voortbouwde op de afspraken die in het verleden reeds waren gemaakt. Dat de algehele volmacht voortbouwde op afspraken uit het verleden heeft de moeder overigens later ook verklaard in haar gesprek met de kantonrechter en haar gesprek met de voorzitter in het kader van de hogerberoepsprocedure met betrekking tot het bewind en mentorschap.

Conclusie

Het hof bekrachtigt het vonnis van de rechtbank.

Instantie: Gerechtshof Amsterdam

Datum uitspraak: 30-05-2023

ECLI: ECLI:NL:GHAMS:2023:1214

Zaaknummer: 200.296.231/01

Wetsartikelen:

RECHTSPRAAK

Vaststellen van de behoefte van ouders die nooit in gezinsverband hebben samengeleefd conform het Rapport Alimentatienormen en de wijze waarop daarbij rekening is gehouden met het kindgebonden budget. Verdeling draagkracht over kinderen uit verschillende relaties.

Feiten en omstandigheden

Partijen hebben samen één kind, geboren in 2017. Bij beschikking van de rechtbank, door het hof bekrachtigd in hoger beroep, is bepaald dat de man een bedrag aan kinderalimentatie aan de vrouw moet betalen.

Cassatiemiddel

Het middel bestaat uit vier onderdelen. De man klaagt dat het hof is uitgegaan van een onjuiste rechtsopvatting door bij het vaststellen van de behoefte van het kind conform het Rapport Alimentatienormen ambtshalve zijn netto besteedbaar inkomen te verhogen met het kindgebonden budget. Voorts wordt geklaagd dat het hof ten onrechte, ook gelet op artikel 3 IVRK, geen ambtshalve onderzoek heeft gedaan naar de kinderalimentatie voor de andere drie kinderen van de man.

Beoordeling en motivering

De advocaat-generaal overweegt dat ouders op grond van artikel 1:392 BW verplicht zijn tot het verstrekken van levensonderhoud aan hun kinderen tot 21 jaar, ongeacht hun behoefte. Artikel 1:397 BW bepaalt dat bij de vaststelling van kinderalimentatie rekening wordt gehouden met enerzijds de behoefte van de onderhoudsgerechtigde en anderzijds met de draagkracht van de onderhoudsplichtige. Ingevolge artikel 1:404 lid 1 BW zijn ouders verplicht naar draagkracht te voorzien in de kosten van verzorging en opvoeding van hun minderjarige kinderen. De advocaat-generaal overweegt dat vooropstaat dat de vaststelling en de weging van de factoren die de draagkracht van de onderhoudsplichtige bepalen, alsmede de behoefte van de onderhoudsgerechtigde, is voorbehouden aan de rechter die over de feiten oordeelt. Deze oordelen kunnen in cassatie niet op juistheid worden onderzocht. Ook kunnen aan deze oordelen geen hoge motiveringseisen worden gesteld. Zij moeten voldoende inzicht

geven in de gedachtegang die aan de beslissing ten grondslag ligt, zonder dat de rechter op alle stellingen van partijen behoeft in te gaan. In de feitenrechtspraak wordt bij de bepaling van de hoogte van de (kinder)alimentatie rekening gehouden met de richtlijnen in het Rapport Alimentatienormen. Het doel van het rapport is het ontwikkelen van aanbevelingen voor de praktijk en het zo leveren van een bijdrage aan de voorspelbaarheid en rechtszekerheid van de rechtspraak in alimentatiezaken. De Alimentatienormen zijn slechts richtsnoeren en geen recht in de zin van artikel 79 RO. Het is aan de rechter die over de feiten oordeelt, overgelaten om te beslissen of in een individueel geval van die normen wordt afgeweken of niet. Het staat de rechter ook vrij om zonder nadere motivering op dit punt de normen in een bepaald geval al dan niet toe te passen. Over schending van de normen uit die richtlijn kan in cassatie niet worden geklaagd.

De advocaat-generaal overweegt ten aanzien van het eerste middel dat uitgangspunt bij de bepaling van de behoefte van het kind het nettogezinsinkomen is. Bij de berekening van de behoefte van een kind van wie de ouders nooit in gezinsverband hebben samengeleefd, wordt in de Alimentatienormen aanbevolen om te kijken naar de behoefte in het ene gezin en de behoefte in het andere gezin. Zo wordt de welstand beoordeeld die het kind bij iedere ouder afzonderlijk zou ervaren als het alleen bij die ouder zou zijn opgegroeid. Daarbij wordt ook rekening gehouden met het kindgebonden budget dat de ouder zou ontvangen als het kind bij die ouder zou wonen. Het hof heeft de behoefte van het kind hoger vastgesteld dan de rechtbank, hetgeen het hof vrijstond, omdat de man een grief had gericht tegen de hoogte van de door de rechtbank vastgestelde behoefte. Voor zover de man klaagt dat het hof ambtshalve en buiten de rechtsstrijd de behoefte heeft beoordeeld, slaagt deze klacht dus niet. Voor zover het middel bedoelt te stellen dat het hof niet ambtshalve het inkomen van de man had mogen verhogen met het kindgebonden budget faalt het omdat hier sprake is van een berekening van de behoefte van een kind conform de aanbevelingen van het Rapport Alimentatienormen en het de feitenrechter vrijstaat zonder nadere motivering die normen toe te passen.

Ook de klachten in onderdeel 2 falen. Het is aan de rechter die over de feiten oordeelt om te bepalen hoe de berekening van de behoefte moet worden gemaakt van een kind waarvan de ouders nooit in gezinsverband hebben samengeleefd. Zoals hiervoor uiteengezet is het wettelijk uitgangspunt dat ouders in de behoefte van hun kind dienen bij te dragen naar draagkracht, maar dat de vaststelling en weging van die factoren is voorbehouden aan de feitenrechter. Dat het hof daarbij de alimentatienormen volgt, is niet onbegrijpelijk, behoefde geen nadere motivering en kan in cassatie niet op juistheid worden getoetst.

Onderdeel 3 (en 4 als voortbouwklacht) klaagt kort gezegd dat het hof ambtshalve onderzoek had moeten doen naar de onderhoudsverplichting van de man jegens zijn drie andere kinderen. Hierover overweegt de advocaat-generaal conform rechtspraak van de Hoge Raad

dat een redelijke wetstoepassing met zich meebrengt dat bij onderhoudsverplichtingen jegens kinderen uit verschillende relaties het voor onderhoud beschikbare bedrag tussen die kinderen in beginsel gelijkelijk wordt verdeeld, tenzij bijzondere omstandigheden tot een andere verdeling aanleiding geven (zie ook HR 9 maart 2018, ECLI:NL:HR:2018:314). Een andere opvatting zou tot gevolg hebben dat toevallige omstandigheden bepalen welk van de kinderen bij de anderen wordt achtergesteld, of zelfs dat de onderhoudsplichtige het in de hand heeft een of meer van zijn kinderen bij de anderen achter te stellen – omdat immers wel de onderhoudsplichtige maar niet de onderhoudsgerechtigde de mogelijkheid heeft wijziging van de bijdragen van kinderen uit een andere relatie te verzoeken – hetgeen uit een oogpunt zowel van rechtszekerheid als van billijkheid onaanvaardbaar is. Het hof heeft de onderhoudsverplichting van de man voor zijn andere drie kinderen zonder enige berekening vastgesteld en heeft daarmee miskend dat de draagkracht van de man in beginsel gelijk dient te worden verdeeld over alle kinderen waarvoor hij onderhoudsplichtig is en daarbij rekening houdend met de bijdrage van de moeders van die kinderen. Uit de overwegingen van het hof blijken ook geen bijzondere omstandigheden, zoals een duidelijk verschil in de behoefte van de kinderen, die tot een andere verdeling aanleiding geven.

Conclusie

Onderdeel 3 en 4 van de man slagen. De conclusie strekt tot vernietiging van de bestreden beschikking van het gerechtshof Den Haag en tot verwijzing van de zaak naar een ander gerechtshof.

Instantie: Parket bij de Hoge Raad

Datum uitspraak: 26-05-2023

ECLI: ECLI:NL:PHR:2023:542

Zaaknummer: 22/04363

Wetsartikelen:

RECHTSPRAAK

Bijzondere curator en verzoek omgangsregeling met minderjarig zusje.

De verzoeken

Minderjarige 1 verzoekt benoeming bijzondere curator, om (on)mogelijkheden te bekijken voor contact tussen hem en minderjarige 2 (zijn zusje) en minderjarige 3 (zijn broer).

Bijzondere curator verzoekt namens minderjarige 1 om:

een vaste omgangsregeling tussen minderjarige 1 en minderjarige 2 waarbij hij en minderjarige 2 recht hebben op twee keer per maand contact, een keer bij de woongroep van zorgorganisatie 1 en een keer met de moeder bij hem thuis, waarbij na zes maanden wordt bekeken of deze regeling wordt uitgebreid, met een sanctie op niet-nakoming; een gedragsdeskundige bijzondere curator te benoemen voor minderjarige

De Raad voor Kinderbescherming, Zuidwest/Breda (de raad) adviseert de rechtbank.

De feiten

De moeder en de vader zijn gehuwd geweest. De vader overleed op [overlijdensdatum]. Uit dat huwelijk zijn drie kinderen geboren. Minderjarige 1 verblijft in een gezinshuis in woonplaats 1, minderjarige 3 verblijft bij een vriend van zijn vader in plaats 4, minderjarige 2 verblijft bij zorgorganisatie 1. De moeder is hertrouwd met naam 1.

De beoordeling

Bij beschikking van 22 november 2022 is curator 1 benoemd tot bijzondere curator over minderjarige 1. De bijzondere curator geeft aan dat minderjarige 1 en minderjarige 3 goed en regelmatig contact hebben. Het contact kan aan henzelf worden overgelaten. Een regeling van de rechtbank is niet nodig. Minderjarige 1 heeft belang bij een omgangsregeling tussen hem en minderjarige 2. Zij heeft een verstandelijke beperking en belang bij rust en regelmaat. Mogelijk veroorzaakt omgang met minderjarige 1 onrust bij haar. De bijzondere curator verzoekt een gedragsdeskundige bijzondere curator voor minderjarige 2 om haar belang te

kunnen beoordelen dan wel aan de raad te overwegen of een beschermingsonderzoek noodzakelijk is.

De verstandhouding tussen de moeder en vaders familie, zoals de grootouders, zijn complex. Minderjarige 1 en minderjarige 3 hebben contact met hen. Minderjarige 1 heeft last van het conflict. Minderjarige 2 is afgesneden van het contact met andere familieleden. Minderjarige 1 heeft geen goede verstandhouding met de partner van de moeder. Systeemtherapie en rouwverwerking zijn binnen de familie nodig. De onderhavige procedure vraagt veel van minderjarige 1 voor wie contact met minderjarige 2 het allerbelangrijkste is. Volgens artikel 1:377a BW en het IVRK hebben broer en zus recht op omgang met elkaar. Minderjarige 2 vindt het bezoek met haar broers fijn.

Minderjarige 1 wil eens per maand (met minderjarige 3) op bezoek bij minderjarige 2 bij zorgorganisatie 1, met informant 4 als begeleider, en eens per maand met minderjarige 2 met de moeder bij minderjarige 1 in het gezinshuis. De moeder wil niet de enige zijn die zich inspannt, maar wil dat minderjarige 1 ook het initiatief neemt en bij haar thuis komt. Minderjarige 1 wil dit niet wegens de complexe verstandhouding met de partner van de moeder.

Minderjarige 1 wil normaler contact met minderjarige 2 en vaker dan een uurtje. Hij begrijpt dat minderjarige 2 een beperking heeft en gebeurtenissen moeilijk verwerkt, maar denkt dat met meer gewenning het goed zal gaan. Naast de bezoeken bij zorgorganisatie 1 is minderjarige 2 in de afgelopen maanden tweemaal met de moeder op bezoek gekomen bij minderjarige 1 in het gezinshuis. Minderjarige 2 belt hem ook. Hoewel minderjarige 2 moeilijk emoties toont, toont ze die wel bij minderjarige 1 die erg betrokken is bij zijn zusje.

De moeder heeft verzocht de verzoeken van de bijzondere curator af te wijzen. Ze staat achter het contact tussen minderjarige 1 en minderjarige 2. De verzochte contactregeling is echter belastend voor minderjarige 2. Minderjarige 2 heeft een beperking, het Coffin-Siris-syndroom, een ontwikkelings- en taalachterstand en verwerkt prikkels slecht. Een contactmoment is nadelig voor haar rust, slaap, handelbaarheid en schoolgang. De moeder volgt het advies van de behandelaar van minderjarige 2 bij zorgorganisatie 1 om het contact in de vakanties en lange weekenden te hebben, zodat minderjarige 2 tot rust kan komen.

Lastig is ook dat de moeder gebrouilleerd is met de familie aan vaderszijde, waarmee minderjarige 1 en minderjarige 3 wel contact hebben. Moeder vreest dat onbegeleid contact voor minderjarige 2 belastend is. Een vaste omgangsregeling tussen minderjarige 1 en minderjarige 2 lost het conflict binnen de familie niet op.

De zorgorganisatie 1 geeft aan dat het in het belang is van minderjarige 2 is dat informatie- en

prikkelverwerking afgestemd worden op haar draagkracht. Ze is beperkt stressbestendig en zelfredzaam, prikkelgevoelig en kan door informatie en signalen overspoeld raken. Ze heeft een volwassene nodig voor het reguleren van haar gedrag en emoties en voor haar bescherming. Zorgorganisatie 1 onderschrijft het belang van contact met familie. In de afgelopen maanden is het contact opgebouwd tussen minderjarige 2 en haar broers. Ze vindt contact prettig, maar ze is ook onrustig, en heeft tijd nodig voor prikkelverwerking. Zorgorganisatie 1 adviseert de bezoeken langzaam op te bouwen tijdens vakantie en lange weekenden. Als zij hiermee vertrouwd raakt wordt verwacht dat de duur wordt opgebouwd, de begeleiding door zorgorganisatie 1 wordt afgebouwd en de begeleiding door de gezinshuismoeder wordt opgebouwd. Om de vier maanden wordt geëvalueerd wat zij aan kan. Op termijn kan zij hopelijk, in de gewone weekenden, zonder moeder contact hebben met haar broers. Een vaste contactregeling is niet in haar belang omdat elke keer gekeken moet worden wat zij aan kan.

Informant 4 en gezinshuismoeder van minderjarige 1 is bereid het contact tussen minderjarige 1 en minderjarige 2 te begeleiden. Zij heeft goed contact met de moeder. Minderjarige 2 is in de afgelopen maanden tweemaal in het gezinshuis geweest, waarbij getracht wordt normaal contact te laten plaatsvinden.

Informant 3 van zorgorganisatie 2 heeft getracht aan minderjarige 1 uit te leggen waarom contact met minderjarige 2 problematisch is. Dit is voor minderjarige 1 wel eens lastig, omdat hij niet ziet wat het bezoek met minderjarige 2 doet. Zij acht een contactregeling van belang voor alle betrokkenen en in het belang van zowel minderjarige 1 als minderjarige 2.

De raad bewondert wat minderjarige 1 doet voor contact met zijn zusje. Psycho-educatie zou minderjarige 1 (en minderjarige 3) helpen de beperkingen van hun zusje te begrijpen. Minderjarige 2 mag niet overvraagd worden in het contact. De raad adviseert om uit te gaan van het advies van zorgorganisatie 1.

De kinderrechter vindt het lovenswaardig hoe minderjarige 1 bij zijn zusje betrokken is. Minderjarige 2 mag zich gelukkig prijzen met een broer die haar steunt en voor haar opkomt. Het is begrijpelijk dat minderjarige 1 frequent en normaal contact met minderjarige 2 wil. Naast zijn wil moet gekeken worden naar het belang van beiden. Beiden hebben belang bij en recht op contact met elkaar. Maar de beperkingen van minderjarige 2 zijn hiervoor bepalend. Er bestaan contactmomenten tussen minderjarige 1 en minderjarige 2. Minderjarige 1 komt (met minderjarige 3) een uurtje op bezoek bij minderjarige 2 bij zorgorganisatie 1 en minderjarige 2 is in de afgelopen maanden tweemaal samen met de moeder op bezoek gekomen bij minderjarige 1 in het gezinshuis. Minderjarige 2 woont bij zorgorganisatie 1 die zicht heeft op hoe het gaat met minderjarige 2 en hoeveel zij aan kan. Het is belangrijk dat

minderjarige 1 vertrouwt op de zorgprofessionals die dit het beste kunnen beoordelen. Zorgorganisatie 1 ziet welke effecten een bezoek heeft op het gedrag en prikkelverwerking van minderjarige 2. Als zorgorganisatie 1 aangeeft dat sommige prikkels te veel zijn, dan moet dit aangenomen worden. Minderjarige 2 kan dit onvoldoende zelf inschatten. Ten aanzien van de bezoeksregeling moet het advies van zorgorganisatie 1 leidend zijn en deze is in het belang van minderjarige 2 en minderjarige 1.

Er wordt ingezet op langzame uitbreiding van dit bezoek, zodat minderjarige 2 dit kan verwerken en kan wennen aan uitbreiding, bezoek op een andere locatie en met andere personen erbij. Om de vier maanden worden de (on)mogelijkheden geëvalueerd van minderjarige 2. De bezoeksregeling vindt plaats in overleg met de betrokkenen. Een vaste omgangsregeling vindt de kinderrechter niet in het belang van minderjarige 2, omdat er flexibiliteit en tussentijdse beoordelingen nodig zijn om te bekijken wat minderjarige 2 aan kan. De moeilijke verstandhouding van de moeder met de familie van vader speelt een rol bij de omgangsregeling tussen minderjarige 1 en minderjarige 2 en in de belasting die minderjarige 1 op dit vlak ervaart. Een vaste omgangsregeling lost dit niet op. De moeder wordt geadviseerd vrijwillige mediation in overweging te nemen om deze belasting weg te nemen.

De kinderrechter ziet geen meerwaarde in het benoemen van een gedragsdeskundig bijzondere curator voor minderjarige 2 omdat zorgorganisatie 1 voldoende zicht heeft op de (on)mogelijkheden van minderjarige 2 en in haar belang handelt volgens het advies van zorgorganisatie 1. De kinderrechter zal het verzoek om een vaste omgangsregeling afwijzen omdat de procedure belastend is voor minderjarige 2 en verbetering van haar problematiek niet op korte termijn wordt verwacht. Er is geen reden om een sanctie te verbinden aan niet-nakoming daarvan. De kinderrechter adviseert voor minderjarige 1 en minderjarige 3 psycho-educatie over de beperkingen van minderjarige 2. Dit kan bijdragen aan een beter begrip van haar situatie en vertrouwen in de omgangsregeling. De kinderrechter adviseert om te overwegen de gezinshuismoeder meer te betrekken in de bezoekmomenten zodat minderjarige 2 aan haar went, voordat zij de begeleiding op zich neemt.

De beslissing

De rechtbank wijst de verzoeken af.

Instantie: Rechtbank Zeeland-West-Brabant

Datum uitspraak: 31-05-2023

ECLI: ECLI:NL:RBZWB:2023:3789

Zaaknummer: C/02/407248 / FA RK / 23-1153 en C/02/401304 / FA RK 22-4067

Wetsartikelen:

RECHTSPRAAK

Erkenning van homoseksuele relatie, schending artikel 8 EVRM door Roemenië, over schending discriminatie op grond van seksuele geaardheid niet geoordeeld.

Feiten en omstandigheden

De zaak betreft 21 Roemeense stellen van hetzelfde geslacht, wiens verzoeken om voor de wet te trouwen door de Roemeense overheid zijn geweigerd. In Roemeense wetgeving is opgenomen dat alleen man en vrouw met elkaar kunnen trouwen en is het huwelijk tussen personen van het hetzelfde geslacht expliciet verboden. Bovendien wordt een in het buitenland gesloten huwelijk tussen Roemeense en/of buitenlandse partners van hetzelfde geslacht in Roemenië niet erkend. Het is niet mogelijk om op een andere wijze als partners van hetzelfde geslacht te registreren in Roemenië. Tegen deze afwijzingen zijn de klagers in beroep gegaan, en zij hebben uiteindelijk een klacht ingediend bij het Europees Hof voor de Rechten van de Mens (EHRM).

Gronden

Klagers stellen bij het EHRM dat het niet kunnen trouwen en/of anderszins als partners kunnen registreren als koppel van hetzelfde geslacht in strijd is met het recht op het privé- en familieleven (artikel 8 EVRM) en het discriminatieverbod (artikel 14 EVRM).

Arrest van het EHRM

Allereerst stelt het EHRM dat artikel 8 EVRM van toepassing is, omdat de feiten van de zaak het privé- en familieleven van klagers betreffen. Het EHRM verwijst vervolgens naar het arrest *Fedotova/Rusland* van januari 2023. Het EHRM stelt in zowel *Fedotova* als het onderhavige arrest dat lidstaten verplicht zijn om stellen van hetzelfde geslacht adequate erkenning en bescherming te geven van hun relatie ('to provide a legal framework allowing same-sex couples to be granted adequate recognition and protection of their relationship'). Over de beoordelingsmarge ('margin of appreciation') van lidstaten bij deze positieve verplichting oordeelt het EHRM dat deze aanzienlijk is beperkt omdat bijzonder belangrijke facetten van het sociale en persoonlijk leven van de betreffende stellen in het geding zijn. Daarnaast is de

beoordelingsmarge aanzienlijk beperkt vanwege de duidelijke tendens bij de staten die partij zijn bij het EVRM om de stellen van gelijk geslacht juridisch te erkennen. De lidstaten genieten nog wel een ruimere beoordelingsmarge ten aanzien van de vorm en de inhoud van de bescherming van de betreffende stellen en hun relaties. Zij kunnen dus kiezen hoe ze vormgeven aan die juridische erkenning.

Door het gebrek in de wet krijgen stellen van hetzelfde geslacht niet de sociale en burgerlijke rechten die heterostellen wel krijgen, wanneer ze getrouwd zijn of een geregistreerd partnerschap zijn aangegaan. Partners van hetzelfde geslacht kunnen bijvoorbeeld geen (medische) beslissingen voor elkaar nemen in geval van een ziekenhuisopname of na overlijden het lichaam van de andere partner opeisen. Daarnaast hebben partners van hetzelfde geslacht geen mogelijkheid om medeverzekerde van elkaar te zijn bij een zorgverzekeringsovereenkomst. Klagers worden op meerdere manieren benadeeld op het vlak van bijvoorbeeld eigendomsrecht, nalatenschap en alimentatie.

In lijn met eerdere rechtspraak oordeelt het EHRM dat een negatieve of zelfs vijandige houding tegenover homoseksuele relaties van de heteroseksuele meerderheid in een land niet kan worden afgezet tegen het belang van klagers om wettelijke erkenning van hun relatie te krijgen.

Beoordeling

Het EHRM oordeelt dat geen van de door de overheid aangehaalde publieke belangen prevaleren boven het belang van klagers om wettelijke erkenning en bescherming te krijgen van hun relatie. Volgens het EHRM heeft de Roemeense overheid haar beoordelingsruimte overschreden en niet voldaan aan haar positieve verplichtingen om het recht op het privé- en familielevens van klagers te respecteren. Het EHRM oordeelt dat sprake is van een schending van artikel 8 EVRM. Vanwege de vaststelling van deze schending, acht het EHRM het niet nodig om apart een eventuele schending van het discriminatieverbod te onderzoeken.

Instantie: Europees Hof voor de Rechten van de Mens

Datum uitspraak: 23-05-2023

ECLI: ECLI:CE:ECHR:2023:0523JUD002008119

Zaaknummer: 20081/19 en 20 andere

Wetsartikelen: EVRM art. 8

RECHTSPRAAK

***Afwijzing verzoek tot instellen van bewind en mentorschap.
Ondercuratelestelling is noodzakelijk vanwege het risico op financiële
of andersoortige problemen en de door curatele geboden
derdenbescherming.***

Feiten en omstandigheden

De onder curatele gestelde heeft een ontwikkelingsachterstand. Ze woont begeleid en krijgt passende dagbesteding. De moeder is in hoger beroep gekomen tegen de beschikking van de kantonrechter om de onder curatele gestelde onder curatele te stellen. De kantonrechter heeft het verzoek van de moeder tot het instellen van een bewind en een mentorschap ten behoeve van de onder curatele gestelde afgewezen.

Grieven

De moeder bestrijdt dat er aanleiding is om tot een ondercuratelestelling van de onder curatele gestelde over te gaan omdat met de minder verstreckende voorzieningen van bewind en mentorschap zou kunnen worden volstaan. Volgens de moeder wordt aan de behoefte van de onder curatele gestelde aan een gestructureerde en veilige leef-/woonomgeving voldaan omdat aan haar een veilige woonplek is gegeven en zij voorzien is van deskundige zorg. De moeder ziet niet in waarin de meerwaarde van een ondercuratelestelling is gelegen aangezien zij geen zelfstandige rechtshandelingen kan verrichten.

De moeder is tevens van mening dat zij tot mentor over de onder curatele gestelde dient te worden benoemd, aangezien zij zich meer dan menig andere instellingen of personen zal inzetten en over de nodige kennis van zaken beschikt op het gebied van verzorging, verpleging, behandeling en begeleiding van de onder curatele gestelde. Het doet de moeder pijn dat ze nu geen rol kan spelen in het leven van haar kind.

Beoordeling en motivering

Het hof is van oordeel dat de meer ingrijpende maatregel van een ondercuratelestelling noodzakelijk is omdat de onder curatele gestelde nog niet uitbehandeld is en het nog niet

duidelijk is of en in hoeverre zij ooit zelfstandig zal deelnemen aan het maatschappelijk verkeer. Zonder ondercuratelestelling bestaat het risico dat de onder curatele gestelde door haar handelen in de financiële of andersoortige problemen zal raken. Ook bestaat er een noodzaak voor de door de curatele geboden derdenbescherming. Tevens moet de onder curatele gestelde worden beschermd tegen misbruik en beïnvloeding door derden op relationeel gebied.

Conclusie

De grieven van de moeder slagen niet. Het hof bekrachtigt de beschikking waarvan beroep.

Instantie: Gerechtshof 's-Hertogenbosch

Datum uitspraak: 08-06-2023

ECLI: ECLI:NL:GHSHE:2023:1882

Zaaknummer: 200.320.961_01

Wetsartikelen:

RECHTSPRAAK

De advocaat-generaal gaat in op de ‘uitsluitend grammaticale uitleg’ van een uitlegbeding in een vaststellingsovereenkomst (chtscheidingsconvenant). Volgens de advocaat-generaal motiveert het hof onvoldoende wat de inhoud is van het door partijen overeengekomen beding.

Feiten en omstandigheden

Partijen zijn in 2008 gescheiden. In september 2009 hebben zij een vaststellingsovereenkomst gesloten waarin zij hebben opgenomen dat de bepalingen van deze overeenkomst in afwijking van het Haviltex-criterium ‘uitsluitend grammaticaal’ moeten worden uitgelegd. De vaststellingsovereenkomst bepaalt onder andere dat ‘de partneralimentatie zal eindigen op de dag dat de vrouw de pensioengerechtigde leeftijd heeft bereikt, te weten op 24 mei 2021’. Bij verzoekschrift van 5 mei 2020 heeft de vrouw de rechtbank verzocht de termijn waarin de man aan de vrouw partneralimentatie moet betalen te verlengen tot 25 mei 2024 (het moment waarop de vrouw voor het eerst haar AOW-uitkering krijgt), en subsidiair tot 25 mei 2022 (de dag waarop de vrouw 65 jaar wordt). De rechtbank heeft dat verzoek toegewezen, maar in hoger beroep heeft het hof het verzoek afgewezen.

Cassatiemiddelen

In cassatie klaagt de vrouw over de uitleg die het hof aan het beding in de vaststellingsovereenkomst heeft gegeven. Een klacht van het cassatiemiddel richt zich tegen de leer dat de partijen geldig de maatstaf kunnen bepalen aan de hand waarvan hun overeenkomst moet worden uitgelegd en dat die maatstaf ook ‘grammaticale uitleg’ kan omvatten. Volgens het cassatiemiddel is het niet mogelijk om de toepasselijkheid van de redelijkheid en billijkheid geheel buiten werking te stellen met een bepaling in een overeenkomst en kan te allen tijde het gezichtspunt ‘de aannemelijkheid van de rechtsgevolgen van een bepaalde voorgestane uitleg’ in de uitleg worden betrokken.

Het middel betoogt ook dat het niet aankomt op de betekenis van de woorden volgens het woordenboek *op zichzelf*, maar op de betekenis in de context van de gehele uit te leggen

bepaling en overeenkomst, de aannemelijkheid van de rechtsgevolgen van beide uitleggen en de betekenis van de gebruikte bewoordingen in het maatschappelijk verkeer.

Het middel bevat ook klachten over de begrijpelijkheid van het door het hof gegeven uitlegoordeel.

Beoordeling en motivering

Volgens de advocaat-generaal staat de keuze voor een bepaalde uitlegmaatstaf niet gelijk aan een uitsluiting van de beperkende werking van redelijkheid en billijkheid. Partijen kunnen – volgens het uitgangspunt van de contractsvrijheid – het terrein van de aanvullende werking van redelijkheid en billijkheid beperken door zoveel mogelijk in kwesties te voorzien en zo te voorkomen dat een leemte bestaat die met de aanvullende werking van redelijkheid en billijkheid kan worden opgevuld.

De advocaat-generaal betoogt ook dat bedingen niet op voorhand een bepaalde betekenis hebben, maar aan een beding door uitleg betekenis wordt gegeven. Hetzelfde geldt voor het beding volgens welke ‘grammaticale uitleg’ de norm is. De maatstaf aan de hand waarvan we uitleggen wat door partijen is bedoeld met een beding volgens welke uitleg ‘grammaticaal’ of ‘uitsluitend grammaticaal’ moet plaatsvinden is volgens de advocaat-generaal de primaire uitlegnorm zoals op de overeenkomst van toepassing, namelijk de Haviltex-maatstaf. De advocaat-generaal acht het niet overtuigend dat het beding dat een uitlegmaatstaf bevat ook zelf aan de hand van de door partijen overeengekomen maatstaf moet worden uitgelegd. Eerst moet aan de hand van de primair toepasselijke uitlegnorm worden bepaald of partijen een andere uitlegnorm zijn overeengekomen dan volgens de wet, en zo ja wat de inhoud van die andere uitlegnorm is. Pas daarna kan die andere uitlegnorm worden toegepast.

Enkele van de motiveringsklachten van de vrouw treffen doel. Volgens de advocaat-generaal klaagt de vrouw terecht dat de wijze waarop het hof de door haar aangevoerde stellingen heeft gepasseerd, onvoldoende begrijpelijk is. Het hof legt niet uit wat het verstaat onder ‘grammaticale uitleg’ en maakt zonder motivering de stap naar een norm volgens welke gegevens die voor tweeërlei uitleg vatbaar zijn, in het geheel geen rol mogen spelen. Het middel klaagt ook terecht dat het hof onvoldoende motiveert wat de inhoud is van de door partijen overeengekomen uitlegmaatstaf.

Conclusie

De conclusie strekt tot vernietiging van de bestreden beschikking en tot verwijzing.

Instantie: Parket bij de Hoge Raad

Datum uitspraak: 12-05-2023

ECLI: ECLI:NL:PHR:2023:481

Zaaknummer: 22/04170

Wetsartikelen: